

گفتوگۆ لـگۆگۆ نووسـر بـیان سـلمان ... سازدانی / شاخهوان سدیق

به بیان سهلمان:

له كـنهوه تا ئهمـم، گـرانهوه بهـشـكى تهـواوكهـرى گـرنـگى ژيانـه

ژنه ئـمـ ژنامه نووس (به بیان سهلمان) يه كـكه له ناوه ديارو دهنگه
جديه كانی ناو دونیای ئهدهبی كوردی و وهگرگی خهـاتی ئهم ساـی
ئهـندـشهـیه بـ ئـمان له ئـستادا خاوهـنی ههـریه كه له ئـمانه كانی
(شهوانی ئادهـم و بهـرزایی شوراكان و نهـوه كانی مادائی) و له
ئـستاشدا سهـرقاـی نوـسینی ئـمانـكى نوـیه كه تـایبهـته به شاری
كهركوك، بـ زیـاتـر ئاگاداربوون له تـوانینی ئهـو بـ ئهـدهـب، ئهم
دیدارهـمان لهـگهـ سازدا.

پ1/ (كـمـن وـسن) له كـندا وتویهـتی " کاریگهـری ئـمان لهـسهـر كـلتوری
مرـفایهـتی له تـكـای تـزه كانی (داروین و فرـیدو ماركـس) زیـاتـر
بووه. ئهمـم بهـهـی پـشـكهـوتنی تهـكهـلـجیاو، بهـتـایبهـت هـاتنی
ئـینـتهـرنـت، زـرـكـ پـیان وایه، بایهـخ و گـرنـگی ئـمان له ئـستادا
وهـك جـاران نهـماوه، ئـوه پـتـان وایه تا چـهـند ئهم بـچـوونه ئـسته؟

به بیان سهلمان/ با له وتهیهکی پـال قالـری دهـست پـ بـكهـم كه له ساـی
1937 وتویهـتی "کاتی كـتای دنیا وا دهـست پـ دهـکات". كه قالـری
ئهـوهـی گوتـوه، ماوهـی دوای شهـی جیهانی یهـكهـم و دوو ساـ پـشـ
دهـسـپـکی شهـی جیهانی دووهـمه. ئاسایهـ كه مرـفـهـشـین بـت. دیاره
قالـری بهـو ئـستهـیه، باس له "بهـیهـك رهـنگـکردنی" دنیا دهـکات. وهـك
یهـك بهـرگ، ههـموو كهـسـك یهـك بـچـوونیان دهـبـت و دهـیانـهـوت وهـك
یهـکیان لـ بـت و وهـك ئهـویان ههـبـت. له كوردستانیش، ئهـو ئـهـشـینـیه
به بارو دـخی ناوچهـكهـوه پا بهـنده. بـ گومان ئهـوه کاریگهـری له سهـر
بـچـوونی ئهـو كهـسانهـشه كه تاقهـتی خوـندنهـوهـیان نییه. ئهـدهـب هـر
دهـمـنـت. ئـمانیش وهـك بهـشـك لهـو، به تـایبهـتی بهـرگـری دهـکات،
جـرـكهـ له "ئهـنتی بایـتـکی" سهـوشـتی، كه دژ به ئایدیـلـژیا
بهـرگـریـت پـ دهـکـت. ساتـكـیش دـتـه پـشـ، كهـسهـكه خـی له تهـوژمی
تهـكهـلـجی بـ تاقهـت و وهـسـ دهـبـت، ئهـوجا دهـست به خـ ئـیکـهـستهـوه

ده کات. له جـیه کدا، ته کنهـلـجـیاش ده بـته ئایدیـلـجـی و دهـسهـندرـته
سر تاکه کان. ده بـ تاک دژی ئه و سه پانده نه بهرگری بکات.

کـشـهـش له خودی ته کنهـلـجـیادا نییه، بهـکو له گهـشـوهی
به کارهـنـانـتی، له چاولـکردن له به کارهـنـانی، وهـك له ناوهـكـی
رسته کهی قالـری تـ ده گهـین. که بزانیـن: بـ، کهی، له کوـ، به کاری
دهـنـین، هیچ گرفتـكـ دروست ناکات و ناتوانـت وهـك ئامرازـكـ تـ
به کار بهـنـت، بهـکو تـ، دهـسهـتـت بهـسر ئه و ئامرازهـدا دهـشـکـت و
سوودی لـ وهر ده گریـت. ته کنهـلـجـیا له گهـ دا هـنـانـیدا، له سهـرهـتاوه،
تا کو گهـشـی کـمپیوتـهـر له ئهـمـدا، ئهـگهـرچی زـر ئالـزی جیهانی
ئهـمـ و تاکـتی و دوورکهـوتنهـوه و بگره چوونه که نار به ویستی تاک
خـی، بهـرجهـسته ده کات، هاوکات بهـشـکـیشه له گهـشـی ژیان. بمانهـوت و
نه مانهـوت ئاسانکاری دا هـنـاوه، که سایه تی تاکه کان و ته نانهـت
چهرخی فیکریـشـی گـیوه. وـرای ئهـوهـش، ئـمه چیتـر ناتوانین پشتگوـی
بخهـین، بهـام ده کـرت، زـر به چاکـی خـمانـی له گهـ بگـونـجـنـین، به
باشی کاری پـ ئهـنـجام بدهـین، بـ ئهـوهی له دا هـنـان و هـهـوـی
تاکـتـمان کهم بکاتهـوه. به تایبه تی نابـت له دنیای ناوهـوهی خـمان
دامان ببـت. کـشـه له و دا بـانهـیه له گهـ خود، ئهـگهـر زـر سر
بکهـینه سر به کارهـنـانـیان. بـجگه له وهی، بـچوون و نووسین دهـبنه
دهـستـکرد و بهـایان نامـنـت، وهـك نووسینی خـرای لاپهـهـیه کی
فهـیسـووکی لـ دـت. که کهس به ـاستی و به قوـیی نایان خوینـتهـوه
و به "لایکـکی" زـلـنـان کـتـایان پـ دـت!

با سهیری ئه و لایه نهی ته کنهـلـجـیاش بکهـین، که له جـی خـمانهـوه،
ههزاران ـمان له ناو بهـرزترین ره فهی کتـبخانه گهـوره کانهـوه
دهـنـینه سر شاشهـیهـك و دهیان خوـنـینهـوه. ئهـوه له سایهـیهی گهـشـی
کـمپیوتـهـرو ها تـنی ئینتهـرنـت ها تـته دی. گرنگه کهسانی "ساغ"
ئهـندام کهـمـكـ بیر له "کهـم" ئهـندام کیش بکهـنهـوه. ئهـوهی نابینا و
ته نانهـت نهـخهـوـندهـواریشه، ئهـمـ ده توانـت به ئاسانی گوـ له
ههزاران کتـب بگریـت. له بری ئهـوهی دهیان ـمان و کتـب له گهـ خـتـدا
بـ سهـفهـر بهـریت، کلـیلـکی (یو ئیس بی) و تابلـتـكـ سهـدان کتـبت بـ
دهـگـوازـتهـوه. به ـاستی له گهـ ئهـو جـره هـشـیینـیا نه نیم که بهـزـر
پـمانـی دهـفـشـن. به کورتی، کهوتـته سر ئهـوهی، چـن مامهـهـی
له گهـ ده کـرت. دوا جار، خوـنـدنهـوه بهـشـکه له هـهـوـی تاک خـی،
خـهـویستییه، په یوه ندی مرـق به خوـنـدنهـوه و کتـب، په یوه ندیه کی
ئیشقی ئهـزهـلیی سهیره.

پ2/ مرـق بهـدرـئای مـژوو له ـگهـی (ئهـفسانهـو حیکایهـت و چیرـكـ) هوه

ده ماودهم شتی گڼاوه تهوه، وهك ئهوهی (عه تا محمه د) یش ده ټټ
"ئوهی مرځی دروستکرد گڼاوه بوو"، مه به ستمه پېرسم، ټټ له
نوسیندا ده تهو ټټ چی بگڼا یتهوه، یان مرځ ټټ هه میسه خه میه تی
بگڼا ټټ تهوه؟

به یان سه لمان/ له کڼه وه ټټ ئه مټ، گڼا نه وه به شکی ته و او کهری
ژیانه. ئه و به شه یه که پښو یسته ټټ یدا به ورده کاری ټټ ژانه دا
بچینه وه. ژیان بریتیه له هڼ ماو نه ټټی، ټټ که له یه که له
سه یروسه مه ره، پڼه له بوونه وه ر، له شو ټټن، له ټټ ووداو، له
توندو تیژی و له جوانی ش. له هه موو چرکه سات ټټ کدا پښو یسته باسیان
بکر ټټ. ئیتر ئه و که سه ی چیرک ده گڼا یتهوه، وهك ئه وه یه که کڼه مه ټټ ک
کڼد له ده ورو به ری ټټ و ئه و به گڼا نه وه یه ک به یه کی جفره کانی
بکا ته وه. له لام، ئه وه مټ ټټه که زادی فه یله سووف و ټټ مانووس دا بین
ده کات، نه ک به پښه وانه وه. له میت ټټ ژیا دا، ټټه کی گه ردوون
سه ره تا به دروستکردنی ئاسمان و زهوی و بوونه وه ره کانی تر بوو، له
کڼ تاییدا مرځ. ټټ ئه وهی مرځ هه موو ئه وانه له ټټ گای پرسیار کردن
بگڼا ټټ تهوه؛ هه ر خودی میت ټټ ژیا که مرځ دایه ټټ ناوه، ئه و
پرسیارکردنه ده سه لم ټټ. ئه وه مرځ ټټه له بری سروشت و سه رجه می
بوونه وه ره کان و گیان له به ره کان قسه ده کات، پرسیار له وجودی خڼی
ده کات و ده یگ ټټ تهوه. گڼا نه وه، گه ټټ انه به دوا ی شتی نادیار تا
بیکه ینه دیار. هه ندک جار، شتی زڼ ساده و ئاساییه، به ټټام
نه بیندراون. ده توانم ټټم، ئه و به هه شته یه که هه موومان به دوا یدا
ده گه ټټین، ئه وهی لڼی نزیك ده ټټ تهوه، ناش ټټم پڼی ده گات، تا
ټټاده یه ک ده ستی ده چ ټټه ناو نادیار و زمانه کی وه ر ده گڼا ټټ ټټ و
دووباره به زمان کی تایبته که خڼی دای ده ټټ ټټ، شته کانی پڼ
ده گڼا ټټ تهوه. له بیرشمان نه چ ټټ، که خودی زمان، ئامراز کی
هاو په یوه ندیه، که به نڼه ندی ئامازه ئه نجام ده در ټټ، ئه وه که سه ر
له شته نادیاره کان هه ټټ ده داته وه.

پ3/ به در ټټ ژای مڼووی نوسین جگه له وه زیغه ی گڼا نه وه، چیرک و
ټټ مان، به پڼی قڼاغه جیا وازه کان ئهرکی جڼ راو جڼ ریشیان هه بووه.
وهك ئه وهی (باختین) ده ټټ ټټ "ئوهی که دو ټټ ئهرکی ټټ مانووس بوو،
ټټم ټټ ئهرکی کاره کته ری سه ره کی ټټ مانه" مه به ستمه پېرسم، ئهرکی
سه ره کی ټټ مان پاش گڼا نه وه چییه؟ تا چند نووسه ر له ټټ گه ی
کاره کته ره کانی وه، دیوی شاراوه ی واقع ده گواز ټټ تهوه؟

به یان سه لمان/ با له وه وه ده ست پڼ بکه م که باختین ده ټټ ټټ "ټټ مان
جه نده ر ټټ که له پر سه ی به بوونه" به م واته یه، هه میسه له

[illegible]

پ4/ ئه‌وه‌ی ټټ‌مانه‌کانی ټټ بخوټنټه‌وه زوو له‌وه ټټ‌ده‌گات که ټټ‌ه‌گ‌کی
گه‌وره‌ی کارکردنی ټټ‌له‌ناو مټ‌ژوو دایه‌و ده‌ته‌وت هه‌میشه مټ‌ژوو وه‌ک
ټټ‌مایه‌کی سه‌ره‌کی له‌ناو کاره‌کانتا وجودی هه‌ب‌ت، قسه‌ک هه‌یه ده‌ټټ‌ت
“مټ‌ژوونووس مټ‌ژووی ک‌مه‌ ټټ‌ده‌نوسټه‌وه نه‌ک مټ‌ژووی مر‌ق، به‌س ټټ‌مان
مټ‌ژووی مر‌ق ده‌نوسټه‌وه. ټټ‌ده‌ته‌وت کامیان بنوسیته‌وه مټ‌ژوو ب‌
ب‌ټټ‌ گرن‌گه‌؟

به یان سه لمان/ مـژوونووس ئیشی نووسینه وهی مـژووی مـژیشه! مـژووی
 شارستانیه تـك بـ نمونه، مـژووی مـژقه کانیسه. هیچ کـمه تـك،
 شارستانیه تـك بـ مـژووی مـژقه کانی به های نییه. که باس له
 شارستانیه تی مین پـتامیا و گرـك ده که یـن، ئه و مـژووه، بـ
 مـژقه کانی که له و سه رده مهی ژیاون و ئه وانن که خودی
 شارستانیه ته که یان دروست کردووه، بوونی نییه! له تـك مانه کانمدا،
 دیوـکی مـژووم نووسیوه ته وه، نه ک هه موو مـژوو. تـك امانم له
 مـژوویه ک، وانگه له ئاستی ووداوی ئه و مـژوودا هـناوه ته وه.
 مـژووی ئاستی سه رده مـکم ده قـاودق زیندو نه کردـته وه. وه ک
 تـك مانووسـك، ئه مه ئیشی من نییه. جاری وه هاشه، ده بیستم، ئه مه ش

هەر له بهر ئهوهی ژنه ٲٲماننووسم، ٲٲم ده ٲٲین، هه موو ده قه کانی له سهر ژنن. ٲٲمانه کانه باسی هه موو مر ٲٲك ده کات. ٲیاو وهك ژن جٲی خٲیان هه یه. ٲاشان ئه وه ٲٲویستی ٲٲووداوه کانه که که سایه تییه کی سهره کی ژن بٲت یان ٲیاو، یان منداٲ. خٲشا ٲٲدیکنز که " ئٲلیقه رتویستی" نووسیوه، منداٲ نه بووه، ٲیاوه! ژاك له نندن "دان چه رمٲ"ی نووسیوه، که باس له ئازه ٲٲکی نیوچه سهگ و نیوچه گورگ ده کات!

ٲانتایی ٲٲمان بریتی نییه له وهی ته نها ٲیاو، یان ژنی تٲدا به کار ببرٲت. نووسهر باس له ٲٲکهاته ی کٲمه ٲٲك، یاخود شارستانیه تٲك ده کات، که گرنگه هه موو هگزی مر ٲٲ و بوونه وه رٲکیشی تٲدا بٲت. له "به سهرهاته کانی خهزنه مه ملووک" بٲچوونٲکم له باره ی مٲژویه کی کٲیلایتییه وه هٲناوه ته وه و که سایه تی سهرکیش ٲیاوه، خودی گٲٲانه وه کهش به زمانی ٲیاوه. له "شهوانی ئاده م" که سایه تی سهره کی ئاده م و مه ردٲخ و ژینٲ و سه کینه و بٲقه ره، که سایه تییه کی نٲره موو کیشی تٲدایه. له نه وه کانی مادایی کٲمه هٲه خه کٲکن، ژن و ٲیاو و منداٲ. به ده ر له وهی، ئه مانه ٲٲگهر نین له لٲکدانه وهی هه ندٲك کٲشه ی کٲمه ٲایه تی و وجودیی و فیکریی، که ٲٲویستیان به چوونه وه سهر مٲژووییه کی تایبه تی خه کٲنٲك، شوٲنٲك، هه یه و له و ٲوانگه یه وه لٲکی بده ینه وه، وهك ئه وهی "له به رزایی شورا کان"دا ها تووه. ئه و جٲره کارکردنه ٲٲوستییه، ده سترکرد نییه.

ٲٲ5/ له ساتی گٲٲانه وهی چیرٲکی ههر دوو ٲٲمانی (خهزنه مه ملووک و به رزایی شورا کان)دا زٲر به وردیی کار له سهر کٲشه به رده وامه کانی ئینسانی ئٲمه ده که یت. ٲٲت وایه مر ٲٲقی ئٲمه به رده وام گیرٲده ی کٲمه ٲٲك گرٲی ده روونی تایبه ته، که خٲشی شهرم له باسکردنیان ده کات؟ لٲره شه وه یه که تاکی ئٲمه خاوه نی زیاتر له ده موچا وٲك و که سٲتییه که و به رده وام به چه ن دین ماسك ٲوخساری داشا رٲته وه. ده مه وٲت ٲپرسم، تٲ ده ته وٲت چٲن لهم باب ته به ٲوانی؟ تا چه ند ٲٲمان ده ست و په نجه له گه ٲكٲشه ناوخٲیی و ده ره کییه کانی مر ٲٲدا نه رم ده کات؟

به یان سه لمان/ مر ٲٲ له هه موو جٲیهك دروستکه ری ژیا نه. ٲووی ئه و دیوی خودی ژیا نه. که ده ٲٲٲین ژیا ن ٲٲ له نٲه نی و هٲما و کٲده، واته مر ٲٲ ٲووی ئه و دیوٲتی. له به ر ئه وهی ئه قٲ و بیرکردنه وه و زمانی ده ربٲینی ٲٲیه. واته، بوونه وه رٲکی ئا ٲٲزه، خاکیترین تاك، بٲئا ٲٲزی نییه. له لای خٲمان و له هه موو شوٲنٲکی دنیا ش، مر ٲٲ سهدان کٲشه ی ده روونی هه یه. جیا وازی له نٲوان ئٲره و ئه وٲ، له جٲری شا رده وه یه تی. چونکه که سی نه خٲش هه وٲ ده دات کٲشه

دهروونیه کانی بشار تهوه، ئهوه ئهگر هشی پـیان هـبـت. ئهوه ده ماکانهی ئاماژهشی پـ ده کهیت، لهو استیهوه هاتوون، که مادهم مرـق زمانی ده ربـینی هیه، کهواته پـویستی به ماسکه و به کاریان ده بات، ده نا ناتوانیت ژیا نی رـژانهی به سهر به رـت. بگره بـ ماسک له دـزه خدا دهژی. بـگومان ده ماکه کان به ووی ئیجایی و سه لـبی جودان. خهزنه ده ماکه شـرم و نه خوـنده واریی به کار ده بات، تا کو له ده سهـلاتی زـرداران خـی رزگار بکات. خاوه نه کهی ده ماکه چوونه مزگهوت به کار ده بات، تا کو بازرگانه تـکهی ههر له گه شه دا بـت. له "به رزایی شورا کان" ئهوه که سانهی لاقه ی زه کیه ده کهن، گشتیان، رـژانه ماسکیان هـهـگرتووه و دوا ییش ئاسایی بـ سهر ئیشی خـیان ده چن. له "شهوانی ئادهم" پیاوه کانی ناو کـشک گشتیان ماسکه کانیان لاداو، بـیه چیتـر ناتوانن له ناو کـمهـ بـزین و له چـلهوانیدا جـی خـیان ده که نهوه. ئهوه کـمهـ که ماسکی هه مه جـر ده سه پـندـته سهر خهـک. ئـمان ئیشیش له ناو ئهوه دوو فاقه ی ئـزیی که سایه تییا نه ده کات، که کـمهـ پـک ده هـنن، یاخود تا کـکی لـ به رهه م هاتووه.

پ6/ زـر جار باس لهوه ده کـرت، کـتای ئـمانه کانت کـتای کراوه ن و هه می شه که متر خـت له چاره سهری کـشی کاره کتـره کانت ده ده یت، به جـرـک کـتاییه کان بـ خوـنـره کانت جـددـیت، تا چه ند ئه م بـچونه استه؟ ئه مه به مه به ست ده که یت یان نا، ئهوه ته نها بـچونی خوـنـره و کاری ئـکه وته؟

به یان سه لمان/ من دیسان دـمه سهر ژیان. دهـم به رابه ر به مردن که دـخـکی داخراوه، ژیان ته واو کراوه یه. ئیتـر به و شـوه یه ئیش له ئـمانه کانم ده کهم. تا ئهوه جـیهی که "کـتاییه کانی"، ههر وهـک له ژیا نی استیدا، کراوه بـت و له شوـندـکدا، که ئـمه نازانین به ره و کوـیه، ناشزانین له که یه، واته کاتیشی نازانین، ئهوه مرـقه کان بـیاری خـیان ده ده ن، ههر وهـک استیی له ژیا ندا. ئـمه ناچین بـیار بـ که سـک بده ین چی بکات. ئـمان چیرـکی کـن نییه، تا کو زه مانی شازاده و کچه پاشا بـگـته وه، که کـتاییه کهی به "هه پی ئـند" ته واو ده بـت و "هه موو به یهـک شاد ده بنه وه" ! ئـمان خودی پـناسه ی ژیا نه، ئـمان نووسیش به زمانـکی تایبته ووداوه کانی ده گـته وه. ئهوه له گهـ بـچوونی خوـنـره ی هه مه جـریش ده گونـجـت. له وانه یه خواستی خوـنـره ی زـر ساده نه پـکـ، که هه می شه به دوا ی چاره سهر ده گـته ت. ده بـرسین: کـ چاره سهری استیی له لایه؟ چاره سهر خـی بریتیه له چی؟ ئهوه ی که سـک به چاره سهر دای ده نات، یه کـکی دیکه به سهر چاوه ی کـشه سه یری ده کات. واته ئـمه لـره، له به رامبه ر دـخـکی ئـژه یین "نسبی".

پ7/ باس لهوه دهکړت له ناستاداو دواى بـاو بونهوى مانى
(شهوانى ئادهم) کار لهسهر مانـکى نوـ دهکـيت. دهکـرت هـندـک
زانپارى گړنگ دهربارهى مانـهکـو بـيرـکهکـى به خوـنـهران بدهيت؟

به يان سه لمان

هـقـوانى نهوت له سدهى ابردوو، له گوندهکانى سهر به کهرکووک،
دهرکردنى خاوهن عهردهکان، شیرازهى بنهـماـهى باجه و مـژووـى کوردیش
له ناوچهکـه، بهـره بهـره هـهـ دهوهـشـتهوه. لهو مانـهـدا، تا قـوـايى
بنچينهى شار و پـکـهـاتهـکانى دهچين. چـن سـيرى بهـردهـوامـبوون له
شوـندا دهکـرت؟ خودى شار موـکى کـيه؟ مرـقى هـشمـند ئهـويه که
پلهـيهکى بهـرزى خوـندهـوارى هـيه، ياخود کهـسـکى ئهـقـانـيه؟
لهـهـناوى ئهـو مـژووـه پـ ئازاره، له مانـگـاى چارهـنووسى (باجه
گهـوره)، بـ ئهـوى زـر جـ گـگـ بکات، چهرخى ووداوهکان دهسوـت.
ئـو گـهـورهـکـچه نهـخـوندهـواره، باش دهزانـت، له هر قـناغـکى
ژيانى، که به هـسـهـنگـاندنى مـژووـى و سياسى و فیکرى
کهـسـايه تـيهـکان گـرـ دراوه، جـهـوى کهـسـايه تى خـى و ئهـوانـهـى به
دهوريشـيهـوهـن، بـگـرـته دهست. کـمـهـکـ کهـسـايه تى زـر له دهورى
(باجه)ن. ئيشکـهـرهـکانى ماـهـکه، (سپارده)، (دهوـت) که له
هـرزـهـکارـيهـوه لهو ماـهـيه و جـى مـتـمانـهـيه تى، خزم و کهـسهـکانى،
ها توچـکـهـرانى ديوهـخانهکـى. ئهـگـر ديوهـخانهکـى به پـى سـهـردهـم هر
له شوـن خـيه تى، ئهـوه دـخـى کهـسهـکان و ووداوهکان نيـه، که هـمـيشـه
له گـانـدان. کاتى خـى، چوار کچ دهچنه لای باجه؛ لهـم سـهـردهـمـى
ئـسـتـاش، چوار کچى جياواز که پـ پـهـنـهـنـين و جـى گومانـن دهچنه لای.
له هـهـردوو سـهـردهـمـدا، ئهـو کچـانه چـيان لهـبن سـهـره؟ ژـکـيان،
داستان، خوشکـهـزای باجه، بـ وـتـ دهگـهـتهوه. ئهـو هاـتـنهـويه
ووداوى زياد له نيو سده زیندوو دهکـاتهـوه. داستان بهـدواى
خـهـويـستهکـى (سپارده) وـه. نهـبوونى هـيچ هـهـواکـى، نهـنـى چى
شاردـتهـوه؟ قين و خـهـويـستى، چ ئاکامـکـيان لـ دهکـهـوتهوه؟ له
مانـگـاى باجه، چارهـنووسى هـموو کـهـرکووک، له ناو ئهـو مانـه نوـيـه.
چارهـنووسـک، که هـهـتا بـى لـيهـنى بهـهـزى دهرهـخات، هاوکات
ناسکـيشـى، واته هـمـيشـه جـى گـرهـوه.